

Acteurs en dansers in intrigerend drama

Sonic Boom door Toneelgroep Amsterdam en Ultima Vez. Regie Wim Vandekeybus. Tekst: Peter Verhelst. Gezien: 18/4 in Stadsschouwburg Amsterdam. Aldaar t/m 26/4. Tournée t/m 20/12. Inl.: (020) 6242311 of www.toneelgroepamsterdam.nl

Door ISABELLA LANZ

Als een tragédienne staat Kitty Courbois midden op het podium van de stadsschouwburg, haar armen hoog geheven. Ze overziet met wijze blik het slachveld rondom haar. De acht dansers van Ultima Vez zijn bij herhaling van een hoge wal op het podium gevallen en liggen nu voor dood op de tooneelvloer. Uitgestrooid meel bedekt het strijdperk als koel wit zand. De bloeddruppeltjes uit de borst van een danser zullen erin zijn gestold.

Vlak voor dit moment van bezinning stond de actrice nog tegenover die andere beroemdheid van Toneelgroep Amsterdam, Joop Admiraal, en spraken ze angstvallig roerloos een dialoog: risicovolle woorden die hun leven tot een zinvolle dan wel zinloze onderneming konden maken. Over hun liefde in een ver verleden, bezegeld met een dochter waarvan de ex-minnaar het bestaan niet kent. Hun woorden gaan vergezeld van de dreigende sound van Pink Floyds *Be careful with that axe, Eugene* en worden tot slot gesmoord door de beroemde ijselijke kreet.

Het is een van de beste scènes uit *Sonic Boom*, dat choreograaf Wim Vandekeybus maakte met dansers van zijn groep Ultima Vez en met drie ervaren acteurs van Toneel-

groep Amsterdam, behalve bovengenoemd duo ook Titus Muizelaar. Spelen met gevaar en fascinatie voor het risicovolle zijn twee motieven. Het spelen met waarheid en fictie een ander. Als flexibele bindende factor tussen dans en spel dient de tekst van schrijver Peter Verhelst. Diens sensitieve regels doen door hun filmische structuur en de vermenging van waarheid en verdichtsels denken aan Marguerite Duras. Plaats en tijd van handeling blijven ongewis. De verhaallijnen – over een ontmoeting tussen een man en een vrouw die op uiteenlopende manieren afloopt en vanuit telkens een ander perspectief wordt verteld – werken als vele rode draden.

De omvang van het drama dringt pas door bij de herhaling, in een organisch gegroeide context. Wat aanvankelijk de idyllische be-

schrijving leek van een avondlijke zwempartij in zee, blijkt het cynische verslag van een mislukte suicide. De techniek van omkering geeft dit dansdrama haar zeggingskracht. In het web van vertellingen groeit gaandeweg de spanning.

Moderator in het geheel is Simon, een verloederde dj die zijn gladde praatjes op de nachtradio doorspekt met obscuriteiten. Diens nachtverhalen vertegenwoordigen een sinistere gedachte-wereld met een sadomasochistische ondertoon. Dat leidt tot een solo waarbij een danser zich met een scherf in de borst snijdt.

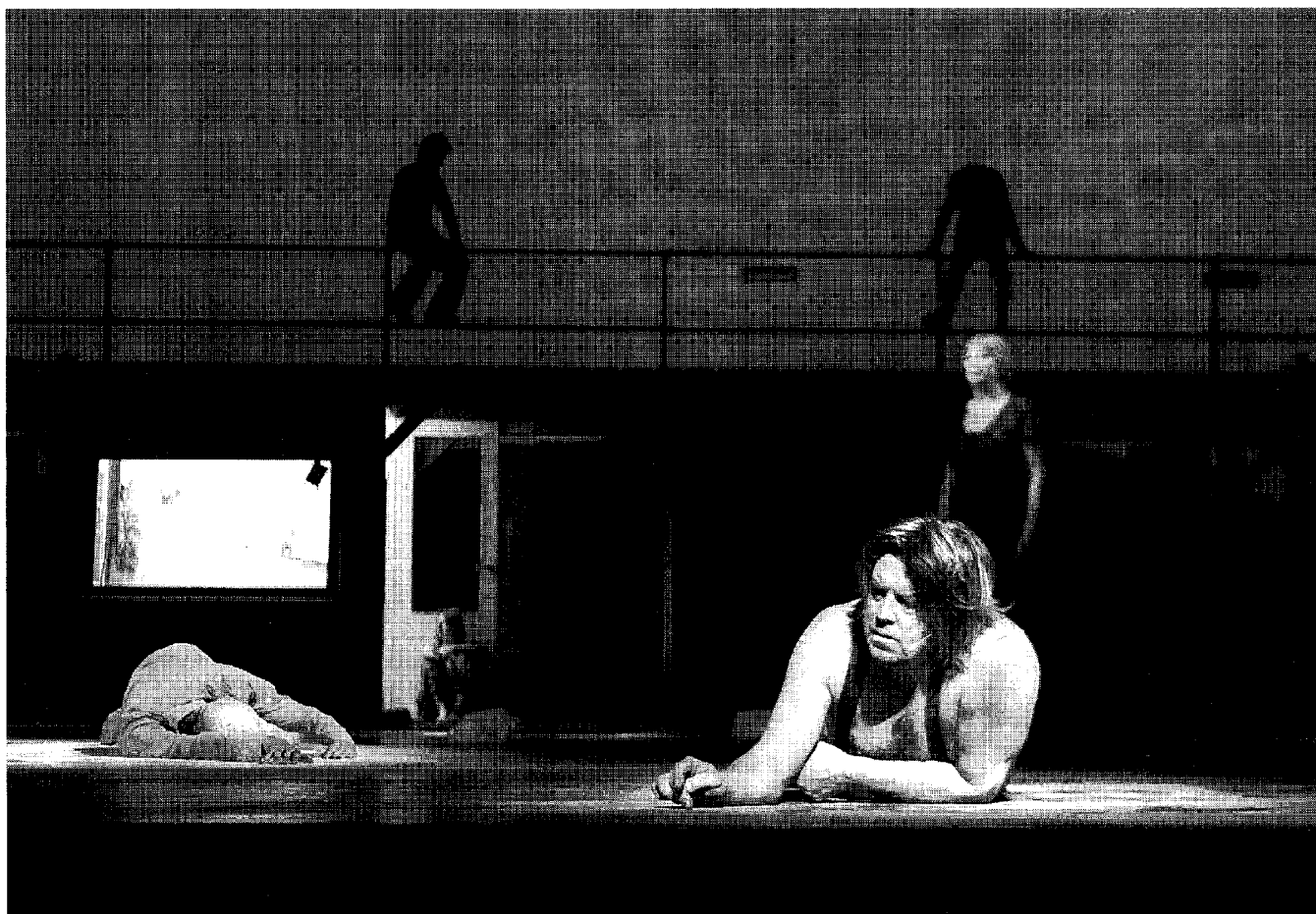
Deze scène verstoort het evenwicht dat Vandekeybus als regis-

seur verder nu juist zo zorgvuldig opbouwde. Dat rauwe fysieke realisme verstaat zich amper met het subtiele spel van de drie acteurs die

met een blik of geste een slagveld kunnen aanrichten. Vaker weet Vandekeybus zijn gelaagde ideeën evenwel tot een eenheid te smeden. De vertellijnen worden op goed getimede momenten doorbroken door acties van dansers, die enkele typische staaltjes van zijn acrobatische, enerverende dans tonen, zich vanuit liggende stand in een tel op en rond rollen, bijvoorbeeld. Stoere eclecticische folk van 16 Horsepower verleidt hen tot maffe folklore met Schotse passen.

Vandekeybus doet recht aan de gelauwerde acteurs. In Courbois accentueert hij haar trotse allure, bij Admiraal het frêle, bijna broze. Bij Muizelaar buit hij juist diens robuuste postuur flink uit. Zo zinderend of hypnotiserend als beloofd werkt *Sonic Boom* niet, maar wel intrigerend als een eigentijds mysterieus sprookje.

Titus Muizelaar (voorgrond), Joop Admiraal en Kitty Courbois in 'Sonic Boom'. (Foto NRC Handelsblad, Leo van Velzen)